

TRANSİT REJİMİNDE

RİSK YÖNETİMİ NEDİR?

TOBBUND
BRIDGING BORDERS

Transit Rejiminde Risk Yönetimi Nedir?

Transitte risk yönetimi, gümrük idarelerinin transit rejimi kapsamındaki eşya ve taşımalarda ortaya çıkabilecek güvenlik sorunları ve yasa dışı faaliyetler (kaçakçılık, terörizm vb.) ile gümrük kurallarına aykırı durumları (belge sahteciliği, yanlış beyanlar vb.) önceden tespit ederek, bu riskleri daha etkin bir kontrol mekanizması ile yönetmeyi amaçlayan süreçtir.

Türkiye’de Ortak Transit Rejiminde tüm işlemler NCTS (New Computerised Transit System) üzerinden yürütülmekte, böylece şeffaflık ve izlenebilirlik sağlanmaktadır. Bu yapı, risklerin daha yönetilebilir hale gelmesini ve olası sorunlara hızlı müdahale edilmesini kolaylaştırmaktadır.

Kısacası risk yönetimi, ticaretin hızını korurken güvenliğin ve mali çıkarların korunmasını sağlayan bir denge mekanizması olup, teminat sistemi de doğabilecek mali yükümlülükleri garanti altına alarak bu dengeyi baştan itibaren güvence altına almaktadır.

Tobbund’de Risk Yönetimi Süreçleri

- Operasyonel Risk Yönetimi
- Günlük beyan taleplerinin sistematik olarak analiz edilmesi ve risk seviyelerine göre ayrıştırılması.
- GTİP, gönderici, alıcı, taşıyıcı, güzergâh, işlem sıklığı, saha istihbaratı ve açık beyan kontrolü gibi kriterler üzerinden veri analizi yapılarak sürecin değerlendirilmesi.
- Riskin Ortaya Çıkması Durumunda Alınan Aksiyonlar
- Olası zararlara karşı alınacak önlemler ve uygulanacak adımların belirlenmesi.
- Riskli eşyalara yönelik ek maliyet/ücretlendirme, ek bilgi ve belge uygulanması.
- Teminat sağlanmayan işlemlerin ayrıca değerlendirilmesi ve risk planına dahil edilmesi.

Risk Yönetimi Süreçlerinde Yapay Zekanın Rolü

Regista, 2024 yılında Tobbund tarafından geliştirilmiş bir yapay zeka çözümüdür. Süreç verimliliğini artırmak, iş gücünü optimize etmek ve maliyet avantajı sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Regista,Tobbund işlemlerinde yapay zeka ve otomasyon teknolojilerini etkin biçimde kullanmaktadır.

Regista'nın risk yönetimi iş akışındaki başlıca işlevleri:

- **Risk Analizi Değerlendirmesi**

Regista; risk mail havuzuna düşen riskli pozisyonları istatistiki verilere dayanarak analiz eder; risk blokesinin kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin belirlenen diğer kriterlerle birlikte kontrolleri gerçekleştirir ve sonuçları Tobbund kullanıcısına bildirir.

- **GTİP mevzuatındaki güncellemeleri izlemek**

Regista, Resmi Gazete'de yayımlanan transit ve gümrük mevzuatındaki tüm gelişmeleri anlık olarak takip eder, ilgili kişileri bilgilendirir ve gerekli kontrollerin ardından güncellemelerinin (ör. GTİP ve vergi değişiklikleri) sisteme entegre edilmesini sağlar.

- **Mevzuata dayalı teminat hesaplamalarını otomatikleştirmek**

Regista, ÖTV, damping ve gözetim gibi vergi türlerini içeren GTİP kodlarının teminat hesaplamalarını mevzuat ve külliyat programları üzerinden gerçekleştirir ve ilgili kişilere bildirir. Böylece, gümrük kontrolleri sırasında beyanlarda vergi eksikliği veya fazlalığı olmadan işlemlerin doğru şekilde tamamlanması sağlanır.

Risk Yönetiminin Avantajları Nelerdir?

- Risk analizine göre sadece gerekli kontroller yapıldığından, düşük riskli yükler hızlı geçiş sağlar.
- Teminat sistemi sayesinde doğabilecek vergi ve gümrük yükümlülükleri garanti altına alınır.
- Kaçakçılık, yasa dışı ticaret, terör ve benzeri tehditler önceden tespit edilerek engellenir.
- Elektronik sistemler (örn. NCTS) ile işlemler takip edilerek hem otorite hem de firma açısından güven sağlanır.
- Risk yönetimi, AB ve diğer ülkelerle ortak uygulamalar sayesinde entegrasyonu kolaylaştırır.
- Riskli durumlar anında tespit edilip, sorun büyümeden önlenabilir.

